

„W CZASIE STANU ZAGROŻENIA EPIDEMICZNEGO” - polemika

Ile i jakich kroków może i powinien podjąć kierownik podmiotu publicznego w zakresie „... działań przeciwepidemicznych i zapobiegawczych w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się tej choroby zakaźnej” (art. 1.ust.1 pkt 1; Dz. U. z 2020 r. poz. 1842,)? Wątpliwość dotyczy możliwości pozyskiwania informacji¹ o przebytych zaszczepieniu przeciwko SARS-Cov2. Możliwości pobierania danych o zaszczepieniu osób opublikowano na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych w

¹ **“Wyłączenia zaszczepionych z limitu osób na imprezach”** – Przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii **nie uprawniają podmiotów zobowiązanych do przestrzegania określonego tymi przepisami limitu osób do żądania od nich udostępnienia informacji o zaszczepieniu przeciwko COVID-19. Ewentualne okazywanie dowodów potwierdzających fakt zaszczepienia może się odbywać z inicjatywą samej osoby** zainteresowanej skorzystaniem z usług takiego podmiotu. Ponieważ informacje o zaszczepieniu są danymi dotyczącymi zdrowia, to stanowią szczególną kategorię danych osobowych, o której mowa w art. 9 ust. 1 RODO. Ich przetwarzanie jest objęte ściślejszą ochroną i dopuszczalne oraz legalne po spełnieniu przynajmniej jednej z przesłanek określonych w ustępie 2 powołanego przepisu. Przetwarzanie szczególnych kategorii danych **jest więc dopuszczalne** m.in. wówczas, gdy jest to niezbędne ze względów związanych z **interese publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego**, takich jak **ochrona przed poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi** lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii Europejskiej lub prawa państwa członkowskiego, które zawierają odpowiednie, **konkretne środki ochrony praw i wolności osób**, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową (art. 9 ust. 2 lit. i RODO).

Limit osób

W Polsce jednymi z przepisów regulujących kwestie postępowania w związku z przeciwdziałaniem rozprzestrzenianiu się koronawirusa jest rozporządzenie Rady Ministrów z 6 maja 2021 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii. Określa ono m.in. **limity osób mogących uczestniczyć w różnych wydarzeniach**. Zgodnie z jego § 26 ust. 16, do liczby osób mogących **uczestniczyć w imprezie i spotkaniu do 25 osób**, które odbywają się w lokalu lub budynku wskazanym jako adres miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, która organizuje imprezę lub **spotkanie, a także w imprezie i spotkaniu do 150 osób**, które odbywają się na otwartym powietrzu albo w lokalu lub w wydzielonej **strefie gastronomicznej** sali sprzedaży, o których mowa w §9 ust.15 pkt 2 tego rozporządzenia, nie wlicza się m.in. osób zaszczepionych przeciwko COVID-19.

Na jakich zasadach można uzyskać informacje o zaszczepieniu?

Przepisy wskazanego rozporządzenia nie regulują możliwości żądania od osób uczestniczących w takim wydarzeniu udostępnienia informacji na temat ich szczepienia. Nie określają też, kto i na jakich zasadach oraz w jaki sposób może weryfikować, czy dana osoba jest zaszczepiona przeciwko COVID-19. Nie przewidują też „konkretnych środków ochrony”, o których mowa w **powołanym wyżej art. 9 ust. 2 lit. i RODO**. Dlatego nie można uznać ich za podstawę uprawniającą podmioty zobowiązane do przestrzegania określonego tymi przepisami limitu osób do pozyskiwania **od uczestników takiego wydarzenia informacji** o odbyciu przez nich szczepienia ochronnego. Tym samym nie mają one prawa żądać podania od nich takich danych, a osoba, której dane dotyczą, nie ma obowiązku ich podania.

W tej sytuacji, tylko gdy zainteresowana osoba wyrazi zgodę na przedłożenie informacji o zaszczepieniu, pozyskanie takich informacji może zostać uznane za uprawnione - spełniona bowiem będzie przesłanka, o której mowa w art. 9 ust. 2 lit. a RODO. Co istotne, zachowane muszą być przy tym warunki pozyskania zgody określone w art. 4 pkt 11 i art. 7 RODO. Oznacza to, że zgoda musi być dobrowolna, świadoma, konkretna – wyrażona w formie jednoznacznego okazania woli i możliwa do odwołania w każdym czasie. Należy przy tym pamiętać również o tym, by nadmiarowo nie ingerować w prywatność osoby - np. poprzez utrwalanie okazanych dokumentów czy też zebranych oświadczeń woli. Brak jest bowiem przesłanek także do dalszego przechowywania informacji o zaszczepieniu po zweryfikowaniu informacji. Zatem gdy osoba, której dane dotyczą, zdecyduje się na dobrowolne okazanie certyfikatu szczepienia, to wystarczające jest, że administrator się z nim zapozna i wpuści tę osobę poza limitem. Nie może zaś tej informacji dalej przechowywać.

Z poszanowaniem zasad RODO

Warto przypomnieć, że przetwarzanie takich informacji powinno odbywać się z zachowaniem zasad określonych w art. 5 ust. 1 i ust. 2 RODO. Zatem dane muszą być:

- przetwarzane zgodnie z prawem, rzetelnie i w sposób przejrzysty dla osoby, której dotyczą,
- zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami,
- adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane,
- przechowywane w formie umożliwiającej identyfikację osoby, której dotyczą, przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane,
- przetwarzane w sposób zapewniający odpowiednie bezpieczeństwo danych osobowych, w tym ochronę przed niedozwolonym lub niezgodnym z prawem przetwarzaniem oraz przypadkową utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem, za pomocą odpowiednich środków technicznych lub organizacyjnych.

JAROSŁAW FELIŃSKI

którym wskazano: komunikacie „Wyłączenia zaszczepionych z limitu osób na imprezach”
<https://uodo.gov.pl/pl/138/2088>

W kontekście tego komunikatu UODO (co warto zaznaczyć, nie jest to decyzja organu, lecz komunikat), **oceniono możliwość pozyskiwania informacji w kontekście wydarzeń** lub imprez prowadzonych przez podmioty biznesowe. Warto zacytować: *„Dlatego nie można uznać ich za podstawę uprawniającą podmioty zobowiązane do przestrzegania określonego tymi przepisami limitu osób do pozyskiwania od uczestników takiego wydarzenia, informacji o odbyciu przez nich szczepienia ochronnego²”.*

W prezentowanym komunikacie, nie odniesiono się do obowiązków kierownictwa podmiotu realizującego ustawowe zadania publiczne, w szczególności odnoszące się do obowiązków **funkcjonariusza publicznego** – Wójta/ Prezydenta/ Dyrektora placówki. Należy zwrócić uwagę, iż obowiązkiem funkcjonariusza publicznego jest wypełnienie wszelkich obowiązków wynikających z przepisów prawa ogólnego i resortowego, a także prawa miejscowego (statutu i regulaminów placówki³). Przykład - do naczelnych obowiązków każdego dyrektora należy zapewnienie bezpieczeństwa uczniów i pracowników, co wynika z:

I. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 66. 1. Każdy ma **prawo do bezpiecznych** i higienicznych warunków pracy. Sposób realizacji tego prawa oraz obowiązki pracodawcy określa ustawa⁴.

II. ustawy Prawo oświatowe art. 68. 1. Dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:

1) [...]

6) wykonuje **zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom** w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę;

7) wykonuje inne zadania wynikające z przepisów szczególnych;

a jako pracodawca w świetle przepisów:

III. ustawy Kodeks pracy ma obowiązek :

Art. 207. § 1. Pracodawca ponosi odpowiedzialność za **stan bezpieczeństwa** i higieny pracy w zakładzie pracy. Na zakres odpowiedzialności pracodawcy nie wpływają obowiązki pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz powierzenie wykonywania zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy, o których mowa w art. 237¹¹ § 2. § 2. Pracodawca jest **obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników** przez **zapewnienie bezpiecznych** i higienicznych **warunków pracy** przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki.

Powyższe, naczelne zasady są spójne z brzmieniem - art. 1. 1. *Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*, która określa: 1) zasady i tryb **zapobiegania oraz zwalczania** zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i **rozprzestrzeniania się choroby zakaźnej u ludzi, wywołanej tym wirusem**, w tym zasady i tryb podjęcia działań przeciwepidemicznych i **zapobiegawczych** w celu unieszkodliwienia źródeł zakażenia i przecięcia dróg szerzenia się tej choroby zakaźnej; 2)

² „Wyłączenia zaszczepionych z limitu osób na imprezach” - <https://uodo.gov.pl/pl/138/2088>

³ Konstytucja RP - Art. 87. 1. **Źródłami powszechnie obowiązującego prawa** Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia. 2. Źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej **są na obszarze działania organów, które je ustanowiły, akty prawa miejscowego**.

⁴ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 2009 r., Nr 114, poz. 946).

JAROSŁAW FELIŃSKI

zadania organów administracji publicznej w zakresie zapobiegania oraz zwalczania zakażenia lub choroby zakaźnej, o których mowa w pkt 1.

Tym samym, wójt /prezydent / dyrektor jako funkcjonariusz publiczny nie może nie dopełnić spoczywających na nim obowiązków, gdyż będzie podlegał odpowiedzialności karnej określonej w art. 231§1 (*Art. 231. §1 Funkcjonariusz publiczny, który, przekraczając swoje uprawnienia lub nie dopełniając obowiązków, działa na szkodę interesu publicznego lub prywatnego, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3*) ustawy Kodeks karny. Więcej, w sytuacji epidemii powszechnej w/w Kodeks przewiduje odpowiedzialność wyrażoną w art. 165 §1 (*art. 165. § 1. Kto sprowadza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach: 1) powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej albo zarazy zwierzęcej lub roślinnej, [...] podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8*), w związku z art. 160. § 1. *Kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.*

Czy zatem pozyskanie informacji o zaszczepieniu jest działaniem zgodnym z przepisami wskazującymi na KONIECZNOŚĆ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA jako głównego zadania prezydenta / dyrektora - pracownikom, klientom, interesantom, uczniom i innym osobom na terenie instytucji / placówki?

W przepisach RODO⁵ motyw 47 (uzasadnienie regulacji) podkreśla się: „przetwarzanie danych osobowych **należy uznać za zgodne** z prawem również w przypadkach, gdy jest **niezbędne do ochrony interesu**, który ma istotne znaczenie dla **życia osoby**, której dane dotyczą, lub **innej osoby fizycznej**. **Żywozny interes innej osoby fizycznej** powinien zasadniczo być podstawą przetwarzania danych osobowych wyłącznie w przypadkach, gdy ewidentnie przetwarzania tego nie da się oprzeć na innej podstawie prawnej. Niektóre rodzaje przetwarzania mogą służyć zarówno **ważnemu interesowi publicznemu**, jaki żywoznym interesom osoby, której dane dotyczą, na przykład, gdy przetwarzanie jest **niezbędne do celów humanitarnych**, w tym **monitorowania epidemii i ich rozprzestrzeniania się** lub w nadzwyczajnych sytuacjach humanitarnych, w szczególności w przypadku klęsk żywiołowych i katastrof spowodowanych przez człowieka”.

Wartym zwrócenia uwagi jest zapis mówiący o znaczeniu interesu INNYCH OSÓB. W interpretowaniu przepisów RODO często akcentowany jest indywidualny charakter praw osoby, natomiast w tym uzasadnieniu motywu 47 RODO, wskazuje się na interes publiczny i interes innych osób jako znacznie istotniejszy / ważniejszy od partykularnego interesu osoby. Konkludując ten wątek, administrator – dyrektor jest zobligowany do zapewnienia bezpieczeństwa wielu interesariuszy, a nie tylko praw jednej osoby. Słusznym jest wskazanie przez ustawodawcę podstawowego czynnika współżycia społecznego w postaci – **interesu publicznego**⁶.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE L 119, s. 1) – dalej RODO

⁶ W najogólniejszym ujęciu interes publiczny definiowany jest jako cel dążeń i działań, uwzględniający zobiektywowane potrzeby ogółu społeczeństwa albo lokalnych grup społecznych, związanych z funkcjonowaniem w określonych

JAROSŁAW FELIŃSKI

Co oznacza, że RODO⁷ **zezwala** na przetwarzanie danych w sytuacjach określonych w art. 9 ust. 2 lit. i) RODO – mówiący że: *przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z **interesem publicznym w dziedzinie zdrowia publicznego**, takich jak ochrona przed **poważnymi transgranicznymi zagrożeniami zdrowotnymi** lub zapewnienie wysokich standardów jakości i bezpieczeństwa opieki zdrowotnej oraz produktów leczniczych lub wyrobów medycznych, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które przewidują odpowiednie konkretne środki ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą, w szczególności tajemnicę zawodową; 4.5.2016 L 119/38 Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej PL.*

W tym miejscu, dostrzegalna jest spójność przepisów RODO, które wskazują: w art. 6 ust. 1 lit. c) *przetwarzanie jest niezbędne do **wypełnienia obowiązku prawnego** ciążącego na administratorze; lit. d) **przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów** osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej; lit. e) **przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym** lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.*

W teście równowagi należy wyważyć interes jednej osoby lub interes wielu osób, a także odpowiedzialność organizatora bezpieczeństwa, czyli dyrektora placówki. Poniżej przykład odpowiedzialności za dokonywanie określonych wyborów.

Odpowiedzialność – CO WYBRAĆ?

Art. 107. 1. Kto **przetwarza** dane osobowe, choć ich przetwarzanie **nie jest dopuszczalne** albo do ich przetwarzania nie jest uprawniony, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch. 2. Jeżeli czyn określony w ust. 1 dotyczy danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, przynależność do związków zawodowych, danych genetycznych, danych biometrycznych przetwarzanych w celu jednoznacznego zidentyfikowania osoby fizycznej, danych dotyczących zdrowia, seksualności lub orientacji seksualnej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat trzech.

Ustawa Kodeks Karny

Art. 165. § 1.
Kto sprowadza niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia wielu osób albo dla mienia w wielkich rozmiarach:
1) **powodując zagrożenie epidemiologiczne lub szerzenie się choroby zakaźnej albo zarazy zwierzęcej lub roślinnej, [...]**
5) **działając w inny sposób w okolicznościach szczególnie niebezpiecznych, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.**

Należy dostrzegać stanowisko Prezesa UODO⁸ w który podkreślono, iż przetwarzanie danych określone w przepisach RODO nie stoi w sprzeczności z przepisami krajowymi i jest kompletne i spójne.

warunkach społeczno-ekonomicznych. Interes publiczny to interes całego społeczeństwa - SŁOWNIK POJĘĆ W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ pod redakcją Iwony Wieczorek Jarosława Szymanka, Łódź 2018

⁷ RODO motyw 45 - Jeżeli przetwarzanie odbywa się **w celu wypełnienia obowiązku prawnego**, któremu podlega administrator, lub jeżeli jest niezbędne do wykonania **zadania realizowanego w interesie publicznym** lub w ramach sprawowania władzy publicznej, podstawę przetwarzania powinno stanowić prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie **nie nakłada wymogu, aby dla każdego indywidualnego przetwarzania istniało szczególne uregulowanie prawne**. Wystarczy może to, że dane uregulowanie prawne stanowi podstawę różnych operacji przetwarzania wynikających z **obowiązku prawnego**, któremu podlega administrator, lub że przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej.

⁸ <https://uodo.gov.pl/pl/138/1471> - z dnia 2020-03-27

Podsumowanie.

Nie znajduje usprawiedliwienia pogląd, iż jedynym przepisem o przetwarzaniu danych osobowych jest przepis RODO. W istocie zapisy RODO, szczególnie w kontekście zadań wskazanych w art. 6 ust. 1 lit. c-e, wzmacnia delegacja art. 6 ust. 3 mówiący: *podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona: a) w prawie Unii; lub b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator. Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e) – musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w **interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej** powierzonej administratorowi.*

Przygotowanie techniczno-organizacyjne placówki, w istocie może różnić się z uwagi na zróżnicowane możliwości lokalowe, personalne lub posiadane zaplecze. Oznacza to, że każdy dyrektor może według swojej wiedzy i doświadczenia wprowadzić rozwiązania adekwatnie sprawne w pozyskiwaniu danych. Nie należy zapominać, iż personel zaangażowany w przetwarzanie danych osobowych, działa **z polecenia administratora** [z upoważnienia] czym wypełnia warunki zapewnienia **dochowania tajemnicy** związanej z gromadzeniem danych.

Sposób dokonywania zapisów i przechowywania dokumentacji, zapewnia się **poprzez wdrożone** w każdej placówce dokumenty polityk ochrony danych osobowych⁹. Tym samym, nie można *a priori* zakładać, iż profesjonalny personel we współpracy z inspektorem ODO i administratorem nie daje gwarancji poufności i rozliczalności przetwarzanych danych – niezależnie od ich kategorii.

Z uwagi na autonomię ustawowych praw i obowiązków, dyrektor [funkcjonariusz publiczny] jest w pełni uprawniony do wykorzystania przepisów prawa, w celu podjęcia decyzji o sposobie organizacji bezpieczeństwa wielu osób. Do naczelnych zasad każdej szkoły należy zaliczyć BEZPIECZEŃSTWO, zarówno pracowników [BHP – sanitarne, higieniczne, epidemiczne i żywnościowe], uczniów, a także innych osób. Bezpieczeństwo na terenie placówki jest kategorią działań [pryncypiów] powiązanych z analizą i oceną ryzyka, w tym racjonalną organizacją środków publicznych na jego zapewnienie oraz realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem i interesem publicznym. Stan epidemii powszechnej podyktowanej rozprzestrzenieniem COVID19 i ogłoszonego na terenie kraju stanu zagrożenia epidemicznego jako czynnika groźnego dla zdrowia i życia, powinien determinować dyrektorów do wprowadzania rozwiązań w myśl zasady – najważniejsze jest bezpieczeństwo.

Autor opracowania
JAROSŁAW FELIŃSKI

© Copyright by Jarosław I. Feliński, wszelkie prawa autorskie zastrzeżone

**INSPEKTOR OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH CONSULTING**
Jarosław Feliński
ul. Zwycięstwa 138/A, 75-604 Koszalin
NIP 689 105 09 71 REGON 321364647

Kontakt: <jaroslaw.felinski@gazeta.pl>
tel. ~ 508-608-136

⁹ RODO – art. 24 ust. 1. Uwzględniając charakter, zakres, kontekst i cele przetwarzania oraz ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych o różnym prawdopodobieństwie i wadze zagrożenia, administrator wdraża odpowiednie środki techniczne i organizacyjne, aby przetwarzanie odbywało się zgodnie z niniejszym rozporządzeniem i aby móc to wykazać. Środki te są w razie potrzeby poddawane przeglądowi i uaktualniane.

2. Jeżeli jest to proporcjonalne w stosunku do czynności przetwarzania, środki, o których mowa w ust. 1, obejmują wdrożenie przez administratora odpowiednich polityk ochrony danych.